

Změny v hlášení tyreoidálních cytologií ve 3. vydání Bethesda systému

Dušková J.

Ústav patologie 1. LF UK a VFN, Praha
CGOP – Laboratoř patologie, Next Clinics, a.s., Praha
Topelex, s.r.o., Praha

SOUHRN

Hodnocení a hlášení tenkojehlových aspirací uzlů štítné žlázy v Bethesda klasifikaci je široce mezinárodně i námi používaným postupem. Revidované již třetí vydání Bethesda systému hlášení tyreoidálních cytopatologií přináší změny terminologické, obsahové a také nové kapitoly.

V terminologii je zřejmou změnou odstranění dvouslovných názvů tří kategorií při zachování šesti diagnostických kategorií předchozích verzí – nově: BI – ne-diagnostický, BIII – atypie blíže neurčená, BIV – folikulární neoplázie. V bližším popisu nálezů v rámci jednotlivých kategorií jsou respektovány terminologické změny přijaté pátým vydáním WHO klasifikace tyreoidálních neoplázií – zejm. doporučený název folikulární tyreoidální nodulární nemoc pro nejčastěji zastoupenou kategorii BII – benigní. V samotném hodnocení se v jednotlivých kategoriích promítají diagnostická upřesnění přijatá aktuální WHO klasifikací histopatologických nálezů – pokud jsou v cytologické rovině uplatnitelná. Cílenou pozornost bude třeba věnovat high grade znakům. Revidovaná verze přináší nové kapitoly věnované molekulárnímu došetřování a hodnocení pediatrické populace.

Klíčová slova: tyreoidální uzly, nádory štítné žlázy, cytopatologie štítné žlázy, Bethesda systém diagnostikování tyreoidálních cytologií 2023

Changes in thyroid cytology reporting in the 3rd edition of the Bethesda system

SUMMARY

Reporting fine-needle aspiration of thyroid nodules in the Bethesda classification is a practice widely used internationally and by us. The revised third edition of the Bethesda System of Reporting Thyroid Cytopathology brings changes in terminology, content, and new chapters. In terms of terminology, an obvious change is the removal of the two-word names of three categories while maintaining the six diagnostic categories of the previous versions - new: BI - non-diagnostic, BIII - atypia of undetermined significance, BIV - follicular neoplasia. In the detailed description of the findings within the individual categories, the terminological changes adopted by the fifth edition of the WHO classification of thyroid neoplasia are respected - in particular, the recommended name follicular thyroid nodular disease for the most frequently represented category BII - benign. In the evaluation itself, the diagnostic specifications accepted by the current WHO classification of histopathological findings are reflected in the individual categories - if they are applicable at the cytological level. Targeted attention will need to be paid to high grade features. The revised version brings new chapters dedicated to molecular testing and evaluation of the paediatric population.

Keywords: thyroid nodules, neoplasms of thyroid gland, FNAB of thyroid gland, thyroid cancer, The Bethesda system for reporting thyroid cytology 2023

Cesk Patol 2024; 60(1): 64–67

Seznam zkratk

- AUS – Atypia of Undetermined Significance – atypie neurčeného významu
BI–BVI – Bethesda I – Bethesda VI diagnostické kategorie Bethesda klasifikace
FN – Follicular Neoplasia – folikulární neoplázie
FNAB – fine Needle Aspiration Biopsy – tenkojehlová aspirační biopsie
FND – Follicular Nodular Disease – folikulární nodulární nemoc
FVPTC – Follicular Variant of Papillary Thyroid Carcinoma – folikulární varianta papilárního karcinomu
NIFTP – Non Invasive Follicular Thyroid neoplasm with Papillary-like nuclear features – neinvazivní papilární tumor s jadernými rysy podobnými papilárnímu karcinomu

- SFN – Suspicious for a Follicular Neoplasm – podezření z folikulární neoplázie
SFM – Suspicious For Malignancy – podezření z malignity
USG – ultrasonografie

ÚVOD

Až tři čtvrtiny české populace mají ve štítné žláze uzly – mnohdy zjištěné pouze náhodou jakožto tzv. incidentalomy (1). Jen méně než 10 % tyreoidálních uzlů představují uzly maligní. Naprostá většina malých benigních uzlů nevyžaduje chirurgické řešení. Tenkojehlová aspirační biopsie (FNAB) tyreoidálních uzlů zpravidla sonograficky vedená se ustálila jako morfologické vyšetření první linie již v posledních dekádách minulého století. Cytopatologické obrazy se staly poprvé součástí 3. vydání WHO klasifikace (2). Silící vědomí potřebné standardizace v hlášení cytopatologických nálezů FNAB vyústilo v roce 2010 v první vydání Bethesda systému hlášení tyreoidálních cytopatologií (3). Přehlednými články jsme informovali jak specialisty z oboru patologie (4), tak klinické kolegy (5).

Ve 4. vydání WHO klasifikace tyreoidálních nádorů se poprvé objevila samostatná kapitola nádorů nejisté biologické povahy a diagnostická kritéria NIFTP (neinvazivního folikulárního tumoru s jádry podobnými papilárnímu karcinomu). Zavedení

✉ Adresa pro korespondenci:

Prof. MUDr. Jaroslava Dušková, CSc., FIAC,
Ústav patologie 1. LF UK a VFN
Studničkova 2,
128 00 Praha 2
tel: +420224968688
fax: +420224911715
jaroslava.duskova@lf1.cuni.cz